

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
NIILA JÄÄSKINENA
přednesené dne 10. července 2014¹

Věc C-212/13

**František Ryněš
proti
Úřadu pro ochranu osobních údajů**

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Nejvyšším správním soudem (Česká republika)]

„Sbližování právních předpisů — Zpracování osobních údajů — Směrnice 95/46/ES — Oblast působnosti — Výjimky — Článek 3 odst. 2 — Pojem ‚výkon výlučně osobních či domácích činností‘ — Činnost, při níž osoba provozující záznamové zařízení pořizuje kamerový záznam vstupu do svého domu, včetně veřejného prostranství a vstupu do sousedního domu“

I – Úvod

1. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů² obsahuje rozsáhlou úpravu dané oblasti. Uvedená směrnice se nicméně podle čl. 3 odst. 2 druhé odrážky nevztahuje na zpracování osobních údajů „prováděné fyzickou osobou pro výkon *výlučně* osobních či domácích činností“³.
2. Nejvyšší správní soud České republiky se Soudního dvora táže na výklad této výjimky v rámci sporu mezi F. Ryněšem a Úřadem pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) týkajícího se rozhodnutí, v němž Úřad shledal, že F. Ryněš spáchal několik přestupků na úseku ochrany osobních údajů tím, že pod římsu střechy svého domu umístil monitorovací kameru, která snímala nejen jeho dům, ale také veřejnou ulici a protější dům.
3. Pokud se nemýlím, Soudní dvůr dosud v žádné věci neshledal, že by byly podmínky pro použití čl. 3 odst. 2 druhé odrážky směrnice 95/46 splněny, i když zejména ve věci Lindqvist⁴ bylo poukazováno na možné použití tohoto ustanovení. Vzhledem k tomu, na jakém přístupu je založena judikatura Soudního dvora, zejména nedávné rozsudky Digital Rights Ireland a Seitlinger a další⁵, jakož i Google Spain a Google⁶, v nichž převážilo základní právo na ochranu osobních údajů, v tomto stanovisku navrhuju, aby bylo určeno, že se uvedená výjimka na takové situace, o jaké jde v projednávané věci, nevztahuje, a že se tedy směrnice 95/46 použije.

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Úř. věst. L 281, s. 31; Zvl. vyd. 13/15, s. 355.

3 — Kurziva provedena autorem tohoto stanoviska.

4 — C-101/01, EU:C:2003:596.

5 — C-293/12 a C-594/12, EU:C:2014:238.

6 — C-131/12, EU:C:2014:317.

4. Je třeba zdůraznit, že otázka, zda činnost prováděná F. Rynešem „za účelem ochrany majetku, zdraví a života majitelů domu“ spadá, či nespadá do oblasti působnosti směrnice 95/46, nemá vždy a za každých okolností vliv na možnost provádět takové sledování. Předmětem projednávané věci je pouze upřesnit, jaký právní rámec se v tomto ohledu použije.

II – Právní rámec

A – Unijní právo

5. Článek 7 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) stanoví, že „[k]aždý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydli a komunikace“.

6. Článek 8 odst. 1 Listiny stanoví, že „[k]aždý má právo na ochranu osobních údajů, které se ho týkají“. Jeho odstavce 2 a 3 obsahují následující upřesnění:

„2. Osobní] údaje musí být zpracovány korektně, k přesně stanoveným účelům a na základě souhlasu dotčené osoby nebo na základě jiného oprávněného důvodu stanoveného zákonem. Každý má právo na přístup k údajům, které o něm byly shromážděny, a má právo na jejich opravu.“

3. Na dodržování těchto pravidel dohlíží nezávislý orgán.“⁷

7. Body 12 a 16 odůvodnění směrnice 95/46 zní:

„(12) [...] je třeba vyloučit zpracování údajů fyzickou osobou při výkonu činností, které mají výlučně osobní [či domácí] povahu, jako je korespondence nebo vedení adresáře;

(16) [...] tato směrnice se nevztahuje na zpracování údajů tvořených zvuky či obrázky, jako například údaje zjištěných při dohledu pomocí videokamer, pokud byly zavedeny pro zajištění veřejné bezpečnosti, obrany a bezpečnosti státu, nebo pro výkon činností státu v oblasti trestní nebo pro výkon jiných činností, které nespádají do oblasti působnosti práva Společenství.“

8. Článek 3 směrnice, nadepsaný „Oblast působnosti“, stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na zcela nebo částečně automatizované zpracování osobních údajů, jakož i na neautomatizované zpracování osobních údajů, které jsou obsaženy v rejstříku nebo do něj mají být zařazeny.“

2. Tato směrnice se nevztahuje na zpracování osobních údajů:

— prováděné pro výkon činností, které nespádají do oblasti působnosti práva Společenství a jsou uvedeny [které nespádají do oblasti působnosti práva Společenství, jako jsou činnosti uvedené] v hlavě V a VI Smlouvy o Evropské unii, a v každém případě na zpracování, které se týká veřejné bezpečnosti, obrany, bezpečnosti státu (včetně hospodářské stability státu, pokud jsou tato zpracování spojená s otázkami bezpečnosti státu) a činnosti státu v oblasti trestního práva,

— prováděné fyzickou osobou pro výkon výlučně osobních či domácích činností.“

7 — Podle příslušného vysvětlení je „[t]ento článek založen na článku 286 Smlouvy o založení Evropského společenství a [směrnici 95/46] a rovněž na článku 8 EÚLP a na Úmluvě Rady Evropy ze dne 28. ledna 1981 o ochraně osob s ohledem na automatizované zpracování osobních údajů, která byla ratifikována všemi členskými státy“.

B – Česká právní úprava

9. Ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 101/2000 Sb.“) zní:

„Tento zákon se nevztahuje na zpracování osobních údajů, které provádí fyzická osoba výlučně pro osobní potřebu.“

10. V souladu s § 5 odst. 2 písm. e) uvedeného zákona je zpracování osobních údajů v zásadě možné pouze se souhlasem subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu je lze zpracovávat, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby. Takové zpracování však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života.

11. V § 44 odst. 2 tohoto zákona je upravena odpovědnost správce osobních údajů, a to tak, že se dopustí přestupku, jestliže zpracovává osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů, neposkytne subjektu údajů příslušné informace a nesplní oznamovací povinnost vůči příslušnému orgánu.

III – Spor v původním řízení, předběžná otázka a řízení před Soudním dvorem

12. V době od 5. října 2007 do 11. dubna 2008 provozoval F. Ryneš kamerový systém sestávající z kamery umístěné pod římsou střechy jeho domu. Kamera byla zabudovaná napevno, bez možnosti otáčení, a snímala vstup do jeho domu, veřejnou ulici a vstup do protějšího domu. Systém umožňoval jen obrazový záznam, který byl ukládán do nahrávacího zařízení, tj. byl průběžně nahráván na pevný disk. Při naplnění jeho kapacity se opětovně přemazával novým záznamem. U nahrávacího zařízení není instalován monitor, takže si obraz nelze bezprostředně prohlížet. K systému a jeho datům měl přímý přístup jen F. Ryneš.

13. Předkládající soud poukazuje na to, že jediným důvodem, proč F. Ryneš tuto kameru provozoval, byla ochrana majetku, zdraví a života jeho samotného a jeho rodiny. Na něj osobně i na jeho rodinu totiž po několik let útočila neznámá osoba, kterou se nepodařilo vypátrat. V letech 2005 až 2007 navíc docházelo k opakovanému rozbíjení oken domu ve vlastnictví jeho manželky.

14. V noci z 6. na 7. října 2007 došlo k rozbití okna domu F. Ryneše výstřelem z praku. Díky předmětnému kamerovému systému se podařilo identifikovat dvě podezřelé osoby. Záznam byl předán policejním orgánům a následně využit jako důkazní prostředek v trestním řízení.

15. Jeden z podezřelých podal podnět k prověření provozu kamerového systému F. Ryneše a Úřad v rozhodnutí ze dne 4. srpna 2008 shledal, že F. Ryneš spáchal přestupky podle zákona č. 101/2000 Sb., a to tím, že:

- jako správce osobních údajů shromažďoval prostřednictvím kamerového systému osobní údaje osob pohybujících se po ulici před domem a vstupujících do domu na druhé straně ulice, a to bez jejich souhlasu,
- subjekty údajů nijak neinformoval o tomto zpracování osobních údajů, o rozsahu a účelu tohoto zpracování, o tom, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být předmětné údaje zpřístupněny,
- jako správce osobních údajů nesplnil F. Ryneš oznamovací povinnost o tomto zpracování vůči Úřadu.

16. Žaloba F. Ryneše proti tomuto rozhodnutí byla rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 25. dubna 2012 zamítnuta. F. Ryneš podal proti tomuto rozsudku kasační stížnost k předkládajícímu soudu.

17. Za těchto podmínek vydal Nejvyšší správní soud rozhodnutí ze dne 20. března 2013, kterým přerušil řízení a položil Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Lze provozování kamerového systému umístěného na rodinném domě za účelem ochrany majetku, zdraví a života majitelů domu podřadit pod zpracování osobních údajů ‚prováděné fyzickou osobou pro výkon výlučně osobních či domácích činností‘ ve smyslu čl. 3 odst. 2 směrnice 95/46[…], třebaže takovýto systém zabírá též veřejné prostranství?“

18. Písemná vyjádření předložili F. Ryneš, Úřad, česká, španělská, italská, rakouská, polská a portugalská vláda, vláda Spojeného království a Evropská komise. Na jednání konaném dne 20. března 2014 byly zastoupeny Úřad, česká, rakouská a polská vláda, vláda Spojeného království a Komise.

IV – Analýza

A – Úvodní poznámky

1. K vymezení předmětu věci

19. Zprv je třeba poznamenat, že v projednávané věci je předběžná otázka zcela přesná a zaměřuje se na výklad slov „pro výkon výlučně osobních či domácích činností“, na němž závisí, zda se směrnice 95/46 použije na kamerové sledování prováděné F. Rynešem. Odpověď na tuto žádost o výklad nemůže být závislá na tom, zda kamerové sledování splnilo svůj účel, tj. zda vedlo k odhalení totožnosti pachatelů. Odpověď by měla být stejná i v případě, kdy by kamerové sledování úspěšné nebylo a vedlo by pouze k pořízení záznamů o osobách nacházejících se na veřejném prostranství před domem F. Ryneše, kteréžto záznamy by nakonec byly zničeny, a zůstaly by tedy nevyužity.

20. Zadruhé je podstatou věci kvalifikace předmětného kamerového sledování pro účely použití směrnice 95/46. Následné použití zaznamenaného obrazového materiálu proto podle mého názoru nemůže být rozhodující pro řešení otázky samotné použitelnosti uvedené směrnice⁸. Právní kvalifikace kamerového sledování prováděného F. Rynešem se nemůže lišit podle toho, zda byl obrazový materiál později zničen, anebo uchován.

21. Zatřetí se věc v původním řízení liší od situací, kdy kamerové sledování provádějí orgány veřejné moci nebo právnické osoby. V případě orgánů veřejné moci se směrnice 95/46 použije s výjimkou situací uvedených v čl. 3 odst. 2 první odrážce této směrnice. V případě právnických osob se směrnice 95/46 použije bez omezení. Z tohoto důvodu se domnívám, že judikatura Evropského soudu pro lidská práva, která je ostatně v dané oblasti velmi bohatá, neobsahuje poznatky, kterých by bylo možné přímo využít⁹.

8 — Jestliže se směrnice 95/46 použije, může mít zmiňované následné použití těchto osobních údajů nepochybný význam například pro použití čl. 7 písm. f) této směrnice.

9 — Viz například Evropský soud pro lidská práva, rozsudek Peck v. Spojené království, č. 44647/98, bod 57 a citovaná judikatura, ESLP 2003-I.

22. Konečně použitelnost Listiny, zejména jejích článků 7 a 8, je v projednávané věci zjevná. V daném případě může nastat střet mezi základními právy správce údajů (anglicky „data controller“) a právy subjektu údajů (anglicky „data subject“). V projednávané věci jde o střet mezi F. Rynešem a odhalenými pachateli. V kontextu použitelnosti směrnice 95/46 se však v obecné rovině jedná o střet mezi právem na ochranu soukromého života každé fyzické osoby provádějící kamerové sledování veřejného prostranství a právem na respektování osobních údajů každého subjektu údajů, který se tam nachází.

23. Pokud Soudní dvůr dospěje k závěru, že je směrnice 95/46 v projednávané věci použitelná, bude třeba poměřit jednotlivá dotčená práva a zájmy z hlediska hmotněprávních ustanovení uvedené směrnice, zejména jejího čl. 7 písm. f)¹⁰. Považuji za potřebné upřesnit, že by v takovém případě bylo na předkládajícím soudu, aby takové poměření provedl, to však překračuje rámec vymezený projednávanou žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce¹¹.

2. K poznatkům z judikatury týkající se ochrany osobních údajů

24. Cílem směrnice 95/46 je zajistit vysokou úroveň ochrany základních práv a svobod fyzických osob, zejména jejich soukromí, v souvislosti se zpracováním osobních údajů¹².

25. Při výkladu unijního práva vychází Soudní dvůr z Listiny. Směrnice 95/46 byla v judikatuře svázána rovněž s obecnými právními zásadami, a tím i s článkem 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950¹³ (dále jen „EÚLP“). Rovněž bylo judikováno, že směrnice 95/46 ztělesňuje zákonodárcem nastavenou rovnováhu mezi jednotlivými proti sobě stojícími základními právy¹⁴.

26. V rozsudku *Google Spain a Google*¹⁵ tak Soudní dvůr zdůraznil význam užitečného účinku směrnice 95/46 a účinné a úplné ochrany základních práv a svobod fyzických osob, kterou má tato směrnice zajistit¹⁶, zejména práva na soukromí v souvislosti se zpracováním osobních údajů, kterému tato směrnice připisuje zvláštní důležitost, jak potvrzují zejména její čl. 1 odst. 1 a body 2 a 10 odůvodnění¹⁷.

27. V tomto ohledu již Soudní dvůr rozhodl, že ustanovení směrnice 95/46 musí být v rozsahu, v němž upravují zpracování osobních údajů, které může představovat zásah do základních svobod, a zejména práva na soukromí, nutně vykládána ve světle základních práv, která podle ustálené judikatury tvoří nedílnou součást obecných právních zásad, jejichž dodržování Soudní dvůr zajišťuje a která jsou nyní zakotvená v Listině¹⁸.

10 — Článek 7 uvedené směrnice zní: „Členské státy stanoví, že zpracování osobních údajů může být provedeno pouze pokud: [...] f) je nezbytné pro uskutečnění oprávněných zájmů správce nebo třetí osoby či osob, kterým jsou údaje sdělovány, za podmínky, že nepřevyšují [nad nimi nepřeváží] zájem nebo základní práva a svobody subjektu údajů, které vyžadují ochranu podle čl. 1 odst. 1“.

11 — K použití tohoto ustanovení viz „Opinion 06/2014 on the notion of legitimate interests of the data controller under Article 7 of Directive“, dostupné v angličtině na internetové adrese http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_en.htm.

12 — V tomto smyslu viz rozsudek *IPI* (C-473/12, EU:C:2013:715, bod 28) a článek 1 a bod 10 odůvodnění směrnice 95/46.

13 — Článek 8 odst. 1 EÚLP zní: „Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence“.

14 — V rozsudku *Komise v. Bavarian Lager* (C-28/08 P, EU:C:2010:378, bod 63) Soudní dvůr určil, že ochrana osobních údajů převáží nad přístupem k dokumentům, a v této souvislosti uvedl: „Z toho vyplývá, že pokud je žádost založenou na nařízení č. 1049/2001 usilováno o přístup k dokumentům obsahujícím osobní údaje, ustanovení nařízení č. 45/2001 budou plně použitelná, včetně jeho článků 8 a 18“.

15 — EU:C:2014:317, bod 58.

16 — Viz obdobně rozsudek *L'Oréal a další* (C-324/09, EU:C:2011:474, body 62 a 63).

17 — V tomto smyslu viz rozsudky *Österreichischer Rundfunk a další* (C-465/00, C-138/01 a C-139/01, EU:C:2003:294, bod 70), *Rijkeboer* (C-553/07, EU:C:2009:293, bod 47) a *IPI* (EU:C:2013:715, bod 28 a citovaná judikatura).

18 — Viz zejména rozsudky *Google Spain a Google* (EU:C:2014:317, bod 68), *Connolly v. Komise* (C-274/99 P, EU:C:2001:127, bod 37) a *Österreichischer Rundfunk a další* (EU:C:2003:294, bod 68).

28. Konkrétně v rozsudku *Google Spain a Google* Soudní dvůr uvedl: „Článek 7 Listiny zaručuje právo na soukromý život, zatímco článek 8 Listiny výslovně zakotvuje právo na ochranu osobních údajů. Odstavce 2 a 3 posledně uvedeného článku uvádí, že tyto údaje musí být zpracovány korektně, k přesně stanoveným účelům a na základě souhlasu dotčené osoby nebo na základě jiného oprávněného důvodu stanoveného zákonem, že každý má právo na přístup k údajům, které o něm byly shromážděny, a má právo na jejich opravu a že na dodržování těchto pravidel dohlíží nezávislý orgán. Tyto požadavky jsou provedeny zejména články 6, 7, 12, 14 a 28 směrnice 95/46“¹⁹.

29. Podotýkám, že se posledně uvedená ustanovení, s výjimkou článku 28, použijí také na horizontální vztahy mezi správci osobních údajů, kteří nejsou orgány veřejné moci, a subjekty údajů.

3. Ke kamerovému sledování z hlediska cílů směrnice 95/46

a) Ke kamerovému sledování

30. Kamerové sledování se vyznačuje trvalostí a systematickostí bez ohledu na dobu případného uchování záznamů, která může být proměnlivá²⁰. Zdůrazňuji, že se projednává předběžná otázka týká pevného monitorovacího systému takového typu, který snímá též veřejné prostranství a dveře protějšího domu, a umožňuje tak identifikovat neurčité množství osob, které se tam nacházejí a které nebyly na sledování předem upozorněny. Naproti tomu právní otázky související se záznamy prováděnými pomocí mobilních telefonů, videokamer nebo digitálních fotografických přístrojů jsou jiné povahy, takže se jimi nebudu v tomto stanovisku zabývat.

31. Skutečnost, že kamerové sledování se zaznamenáváním obrazu spadá do oblasti působnosti směrnice 95/46, jelikož samo o sobě představuje automatické zpracování (což je případ digitálních záznamů) nebo v jeho důsledku k takovému zpracování dochází, totiž vyplývá již z bodu 16 jejího odůvodnění.

32. V tomto ohledu poznamenávám, že si předkládající soud klade otázku výkladu čl. 3 odst. 2 druhé odrážky směrnice 95/46. Podle mého názoru tedy uvedený soud sice implicitně, avšak nezbytně předpokládá, že zpracování údajů ve věci v původním řízení splňuje kritéria stanovená v čl. 3 odst. 1 uvedené směrnice²¹.

33. Předkládající soud neposkytuje podrobný popis obsahu předmětných videozáznamů. Je však možné se domnívat, že v souladu s judikaturou Soudního dvora lze z takových záznamů „jako celku [...] vyvodit velmi přesné závěry o soukromém životě osob, jejichž údaje byly uchovány, tedy o každodenních zvyklostech, o místech, kde trvale či přechodně pobývají, o denních či jiných přesunech, o jejich aktivitách, společenských vztazích těchto osob a o společenských kruzích, s kterými se stýkají“²².

19 — EU:C:2014:317, bod 69.

20 — Článek 29 směrnice 95/46 zřizuje nezávislou poradní pracovní skupinu složenou mimo jiné z orgánů členských států pověřených ochranou osobních údajů (dále jen „pracovní skupina zřízená na základě článku 29“). K dané otázce viz stanovisko 4/2004 uvedené pracovní skupiny ke zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerového sledování, dostupné na internetové adrese http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_en.htm.

21 — Viz také bod 15 odůvodnění směrnice 95/46, kde se uvádí, že se „tato směrnice [...] vztahuje na zpracování těchto údajů, pouze pokud jsou automatizovány nebo pokud jsou zpracovávány údaje obsaženy nebo mají být obsaženy v rejstříku uspořádaném podle zvláštních hledisek týkajících se osob, aby byl umožněn snadný přístup k dotčeným osobním údajům“.

22 — Rozsudek *Digital Rights Ireland a Seitlinger a další* (EU:C:2014:238, bod 27).

34. Dále platí, že „[u]chovávání údajů za účelem jejich případného zpřístupnění příslušným vnitrostátním orgánům“, jak tomu bylo ve věci v původním řízení, „se přímo a konkrétně dotýká soukromého života, a tedy práv zaručených článkem 7 Listiny. Takové uchovávání údajů mimoto spadá i pod její článek 8, protože představuje zpracování osobních údajů ve smyslu tohoto článku, a musí tedy nutně splňovat požadavky na ochranu údajů plynoucí z tohoto článku“²³.

b) K cílům směrnice 95/46

35. Soudní dvůr uvedl, že zejména z bodů 3, 7 a 8 odůvodnění směrnice 95/46 vyplývá, že harmonizací vnitrostátních pravidel, jež chrání fyzické osoby v souvislosti se zpracováváním osobních údajů, má tato směrnice především zajistit volný pohyb takových údajů mezi členskými státy, který je nezbytný k vytvoření a fungování vnitřního trhu ve smyslu čl. 14 odst. 2 ES²⁴.

36. Směrnice 95/46 též v souladu se svým názvem sleduje ještě další cíl, a to „ochranu fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů“. Směrnice tak vytváří rámec, ve kterém je zajišťována *ochrana fyzických osob* v souvislosti se zpracováním osobních údajů.

37. Je také skutečností, že volný pohyb osobních údajů může zasáhnout do práva na soukromý život uznaného zejména článkem 8 EÚLP²⁵ a obecnými zásadami unijního práva²⁶.

38. Z tohoto důvodu – a jak také vyplývá zejména z bodu 10 odůvodnění směrnice 95/46 a z jejího článku 1 – má tato směrnice dále za cíl neoslabit ochranu, kterou zajišťují stávající vnitrostátní pravidla, ale naopak zajistit v Unii vysokou úroveň ochrany základních práv a svobod v souvislosti se zpracováním osobních údajů²⁷.

39. Je zřejmé, že pokud jde o právo na respektování soukromého života, „podle ustálené judikatury Soudního dvora ochrana tohoto základního práva v každém případě vyžaduje, aby výjimky z ochrany osobních údajů a její omezení byly činěny v mezích toho, co je naprosto nezbytné“²⁸, a že v tomto ohledu „ochrana osobních údajů, která vyplývá z výslovné povinnosti stanovené v čl. 8 odst. 1 Listiny, má zvláštní význam pro právo na respektování soukromého života zakotvené v jejím článku 7“²⁹.

B – K vyloučení z působnosti směrnice 95/46 podle čl. 3 odst. 2 druhé odrážky

40. Věc v původním řízení nastoluje otázku, zda je činnost F. Ryněše vyloučena z působnosti směrnice 95/46 na základě výjimky stanovené v čl. 3 odst. 2 druhé odrážce směrnice 95/46 a týkající se zpracování „prováděného fyzickou osobou pro výkon výlučně osobních či domácích činností“. V uvedeném ustanovení se nehovoří o účelu zpracování osobních údajů tak, jak je popsán v předběžné otázce, tj. ochrana „majetku, zdraví a života majitelů domu“.

23 — Rozsudky Digital Rights Ireland a Seitlinger a další (EU:C:2014:238, bod 29) a Volker und Markus Schecke a Eifert (C-92/09 a C-93/09, EU:C:2010:662, bod 47).

24 — V tomto smyslu viz rozsudky Komise v. Německo (C-518/07, EU:C:2010:125, body 20 až 22) a Österreichischer Rundfunk a další (EU:C:2003:294, body 39 a 70).

25 — V tomto smyslu viz Evropský soud pro lidská práva, Amann v. Švýcarsko [velký senát], č. 27798/95, body 69 a 80, ESPL 2000-II, a Rotaru v. Rumunsko [velký senát], č. 28341/95, body 43 a 46, ESPL 2000-V.

26 — Rozsudek Komise v. Německo (EU:C:2010:125, bod 21).

27 — Rozsudky Komise v. Německo (EU:C:2010:125, bod 22), Österreichischer Rundfunk a další (EU:C:2003:294, bod 70) a Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727, bod 52).

28 — Rozsudky Digital Rights Ireland a Seitlinger a další (EU:C:2014:238, bod 52) a IPI (EU:C:2013:715, bod 39 a citovaná judikatura).

29 — Rozsudek Digital Rights Ireland a Seitlinger a další (EU:C:2014:238, bod 53).

41. Je třeba upřesnit, že se věc v původním řízení netýká ani bezpečnosti státu, ani činnosti státu v oblasti trestního práva, na něž by se mohla vztahovat výjimka podle čl. 3 odst. 2 první odrážky směrnice 95/46, i když byly údaje, které byly v dané věci shromážděny, nakonec předány orgánům³⁰. F. Ryneš totiž jednal jako soukromá osoba, která je obětí trestného činu, a nikoli jako příslušník pořádkových sil.

42. F. Ryneš, česká, italská a polská vláda a vláda Spojeného království jsou toho názoru, že provozování takového systému kamerového sledování, jako je systém ve věci v původním řízení, jehož účelem je ochrana majetku, zdraví a života majitelů domu, je prováděno v rámci výlučně osobních či domácích činností ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhé odrážky směrnice 95/46, přestože uvedený systém zabírá též veřejné prostranství. Úřad, rakouská, portugalská a španělská vláda a Komise se naopak domnívají, že v takovém případě, jako tomu je v projednávané věci, kdy systém zabírá též veřejné prostranství, se výše uvedená výjimka nepoužije.

a) Zohlednění cíle zpracování jakožto kritéria pro použití směrnice 95/46

43. Na jednání byla obsírně řešena otázka, zda může použití dané výjimky záviset na úmyslu dotyčné osoby. Konkrétně se jedná o to, zda může být „výlučně osobní či domácí“ povaha zpracování údajů určována podle cíle sledovaného správcem osobních údajů.

44. Podle předkládajícího soudu prováděl F. Ryneš sledování „za účelem ochrany majetku, zdraví a života majitelů domu“. Dle mého názoru není vyloučeno, že činnost charakterizovaná takovým *subjektivním cílem* může splňovat podmínky čl. 7 písm. f) směrnice 95/46, což by znamenalo, že by zpracování osobních údajů bylo v rámci uvedené směrnice oprávněné. Taková otázka ale Soudnímu dvoru položena nebyla. Posuzovaná předběžná otázka se týká působnosti směrnice 95/46 a jako taková nutně předchází jakékoli otázce výkladu jejích hmotněprávních ustanovení.

45. Za těchto podmínek je třeba určit, zda se zpracování osobních údajů prováděné F. Rynešem vymyká působnosti směrnice vzhledem k jeho subjektivnímu cíli, je-li možné se domnívat, že tento cíl zakládá výlučně osobní či domácí povahu zpracování předmětných údajů.

46. V tomto ohledu připomínám, že účelem ustanovení čl. 3 odst. 2 druhé odrážky směrnice 95/46 je vymezení oblast působnosti uvedené směrnice tím, že jsou z ní vyloučeny některé situace, kdy určitá činnost sice splňuje kritéria stanovená touto směrnicí, avšak do její působnosti nespadá. Podle mého názoru nemůže působnost určitého nástroje unijního práva záviset na subjektivním cíli dotyčné osoby, v daném případě správce osobních údajů, neboť takový cíl není objektivně ověřitelný pomocí vnějších faktorů ani není relevantní ve vztahu k subjektům údajů, jejichž práva a zájmy jsou předmětnou činností dotčeny.

47. Cíl zpracování osobních údajů totiž nemůže být rozhodující v případě chodce, který se prochází po veřejné komunikaci a je sledován kamerou, vzhledem k jeho potřebě být chráněn přesnými legislativními ustanoveními vymezujícími jeho právní postavení ve vztahu ke správci osobních údajů. Cíl zpracování naproti tomu může připadat v úvahu při posuzování oprávněnosti takového zpracování. Oblast působnosti směrnice tedy musí být určena pomocí objektivních kritérií.

30 — K výjimce stanovené v první odrážce viz rozsudek Lindqvist (EU:C:2003:596, bod 43 a násl.).

b) Činnost výlučně domácí nebo výlučně osobní

48. Pro dokreslení toho, co je obsahem předmětné výjimky, zmiňuje směrnice 95/46 dva příklady: korespondenci a vedení adresáře³¹. Jelikož se jedná o výjimku, je třeba ji samozřejmě vykládat restriktivně, což potvrzuje judikatura týkající se směrnice 95/46³².

49. Velmi přesné vymezení této výjimky totiž přispívá k zamezení neregulovanému shromažďování osobních údajů, k němuž by mohlo docházet mimo rámec upravený unijním právem, a v jehož případě by tak nebyly uplatňovány požadavky vyplývající z čl. 8 odst. 2 a 3 Listiny³³.

50. Věc Lindqvist se podobně jako projednávaná věc týkala zpracování osobních údajů prováděného fyzickou osobou. Generální advokát Tizzano byl toho názoru, že kategorie „výlučně osobních či domácích činností“ zahrnuje pouze takové činnosti, jako je „korespondence a vedení adresáře“ [...], tzn. činnosti *zjevně* soukromé a důvěrné, jež nejsou určeny k tomu, aby opustily osobní či domácí sféru dotyčných osob“, a že se výjimka stanovená ve druhé odrážce v dané věci nepoužije³⁴.

51. Dle mého názoru jsou „osobními činnostmi“ podle čl. 3 odst. 2 druhé odrážky směrnice 95/46 činnosti úzce a objektivně spjaté se soukromým životem určité osoby, které se nijak citelně nedotýkají osobní sféry jiné osoby. Tyto činnosti však mohou probíhat i mimo bydliště. „Domácí činnosti“ jsou spjaty s rodinným životem a běžně se odehrávají v bydlišti nebo na jiných místech sdílených s rodinnými příslušníky, jako je objekt neurčený k celoročnímu bydlení, hotelový pokoj nebo osobní vůz. Všechny tyto činnosti ale souvisejí s ochranou soukromého života podle článku 7 Listiny.

52. Podobně jako vláda Spojeného království se totiž domnívám, že tato výjimka umožňuje za současného právního rámce, tj. rámce tvořeného směrnicí 95/46, zajistit ochranu podle článku 7 Listiny tomu, kdo provádí zpracování osobních údajů v rámci svého soukromého a rodinného života.

53. Aby se však v rámci směrnice 95/46 mohla uvedená výjimka uplatnit, nestačí, že zamýšlené činnosti souvisejí s osobními či domácími činnostmi, ale je také zapotřebí, aby tato souvislost byla výlučná. K tomu dodávám, že podle mého názoru není pochyb o tom, že se podmínka výlučnosti vztahuje jak na osobní činnosti, tak na činnosti domácí.

54. Shledávám, že kamerové sledování jiné osoby, tzn. systematické sledování určitých míst za pomoci přístroje, který produkuje obrazový signál zaznamenávaný pro účely identifikace osob, ačkoli se tak děje uvnitř domu, nelze považovat za *výlučně osobní*, to však nevylučuje, že by takové sledování mohlo představovat domácí činnost.

55. Naproti tomu je skutečností – jak tvrdí vláda Spojeného království – že ochrana nedotknutelnosti rodinného domu a jeho ochrana před krádeží a před jakýmkoli protiprávním vniknutím jsou činnosti, které jsou zásadní pro každou domácnost, a z tohoto důvodu je lze považovat za činnosti domácí.

31 — Bod 12 odůvodnění směrnice.

32 — Rozsudky Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia (EU:C:2008:727, body 38 až 49), Parlament v. Rada a Komise (C-317/04 a C-318/04, EU:C:2006:346, body 54 až 61) a Lindqvist (EU:C:2003:596, bod 47).

33 — Podle uvedených ustanovení „musí být [tyto údaje] zpracovány korektně, k přesně stanoveným účelům a na základě souhlasu dotčené osoby nebo na základě jiného oprávněného důvodu stanoveného zákonem. Každý má právo na přístup k údajům, které o něm byly shromážděny, a má právo na jejich opravu. [...] Na dodržování těchto pravidel dohlíží nezávislý orgán“.

34 — Viz stanovisko generálního advokáta Tizzana ve věci Lindqvist (EU:C:2002:513, zejména body 34 a 35, kurziva provedena autorem tohoto stanoviska). Generální advokát dále vyjádřil názor, že „předmětné zpracování je prováděno pro výkon činností, které nespádají do působnosti práva Společenství“. Soudní dvůr však tento výklad odmítl.

56. Podle mého názoru ale nelze kamerové sledování, které zabírá i veřejné prostranství, chápat jako činnost *vylučně domácí*, protože se týká i osob, které nemají k dané rodině žádný vztah a mají zájem na zachování své anonymity. Jak již uvedl Soudní dvůr, „okolnost, že k uchování údajů a jejich následnému využití dochází bez informování“ subjektů údajů v projednávané věci, „může [...] v subjektech údajů vyvolávat dojem [...], že jejich soukromí je pod neustálým dohledem“³⁵.

57. V případě systematického kamerového sledování veřejného prostranství prováděného fyzickými osobami tedy nepřestávají platit požadavky, které jsou odvozeny od ochrany osobních údajů a které se použijí na kamerové sledování prováděné právníky osobami a orgány veřejné moci. Tímto výkladem lze ostatně zajistit, aby osoby provádějící kamerové sledování veřejného prostranství před rodinným domem nebyly upřednostňovány před osobami, které by případně prováděly sledování v okolí jiných bytových domů nacházejících se v podílovém spoluvlastnictví, neboť pro všechny správce osobních údajů, ať již se jedná o fyzické nebo o právníky osoby, takto platí stejné požadavky³⁶.

58. Z toho dovozují, že takové zpracování osobních údajů, jako je zpracování prováděné F. Rynešem, nespadá pod pojem „výkon výlučně osobních či domácích činností“, a uvedené zpracování, na něž se předmětná výjimka nevztahuje, tak spadá do působnosti směrnice 95/46.

c) Doplňující poznámky

59. Pro úplnost upřesňuji, že i když bývá „zveřejnění“ osobních údajů často v judikatuře zmiňováno jako jedna ze skutečností, jež vedou k závěru o nepoužitelnosti výjimky stanovené v čl. 3 odst. 2 druhé odrážce směrnice 95/46³⁷, neznamená to *a contrario*, že by nezveřejnění způsobovalo, že se uvedená výjimka použije. Zaznamenání a uchování osobních údajů je totiž samo o sobě zásahem do práv zaručených článkem 7 Listiny³⁸.

60. Navíc poznamenávám, že osobní údaje zaznamenané F. Rynešem byly v rámci trestního řízení předány orgánům. V tomto ohledu je třeba připomenout, že „přístup příslušných vnitrostátních orgánů k údajům představuje“ podle judikatury Soudního dvora „další zásah do tohoto základního práva“³⁹.

61. Pakliže Soudní dvůr rozhodne – v souladu s tím, co mu navrhuji – že se směrnice 95/46 použije, bude třeba činnost F. Ryneše analyzovat v rámci uvedené směrnice, jejímž cílem je nastolit a zajistit rovnováhu mezi základními právy a zájmy jednotlivců.

62. V tomto případě bude nutné ověřit zejména „oprávněnost“ předmětného zpracování údajů⁴⁰. K tomu je třeba připomenout, že s výhradou výjimek, které připouští článek 13 směrnice 95/46, zejména pro zajištění „ochrany subjektu údajů nebo práv a svobod druhých“, musí být jakékoli zpracování osobních údajů jednak v souladu se zásadami pro kvalitu údajů zakotvenými v článku 6 této směrnice a jednak musí odpovídat některé ze zásad pro oprávněné zpracování údajů uvedených v článku 7 téže směrnice⁴¹.

63. Pokud jde o oprávněnost takového zpracování, o jaké jde ve věci v původním řízení, domnívám se, že může být oprávněné v souladu s čl. 7 písm. f) směrnice 95/46.

35 — Rozsudek Digital Rights Ireland a Seitlinger a další (EU:C:2014:238, bod 37).

36 — Viz stanovisko 4/2004 „pracovní skupiny zřízené na základě článku 29“ ke zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerového sledování.

37 — Viz například rozsudek Lindqvist (EU:C:2003:596, bod 47).

38 — Rozsudek Digital Rights Ireland a Seitlinger a další (EU:C:2014:238, bod 34).

39 — Tamtéž (bod 35). V souvislosti s článkem 8 EÚLP viz Evropský soud pro lidská práva, Leander v. Švédsko, 26. března 1987, série A č. 116, bod 48; Rotaru v. Rumunsko [velký senát], č. 28341/95, bod 46, ESLP 2000-V, a Weber a Saravia v. Německo (roz.), č. 54934/00, bod 79, ESLP 2006-XI.

40 — K oprávněnosti viz například rozsudek Worten (C-342/12, EU:C:2013:355, bod 33 a násl.).

41 — Rozsudky Google Spain a Google (EU:C:2014:317, bod 71), Österreichischer Rundfunk a další (EU:C:2003:294, bod 65), ASNEF a FECEMD (C-468/10 a C-469/10, EU:C:2011:777, bod 26) a Worten (EU:C:2013:355, bod 33).

64. Článek 7 písm. f) směrnice 95/46 totiž upravuje dvě kumulativní podmínky, které musí být splněny k tomu, aby bylo zpracování osobních údajů v souladu s právem, a to zaprvé, že zpracování osobních údajů musí být nezbytné pro uskutečnění oprávněných zájmů správce nebo třetí osoby či osob, kterým jsou údaje sdělovány, a zadruhé, že nepřeváží základní práva a svobody subjektu údajů. Je třeba zohlednit skutečnost, že druhá z těchto podmínek vyžaduje poměrování práv a zájmů stojících v dotčeném případě proti sobě, které v zásadě závisí na konkrétních okolnostech jednotlivých případů a v jehož rámci osoba či orgán provádějící poměrování musí zohlednit důležitost práv subjektu údajů vyplývajících z článků 7 a 8 Listiny⁴². Uvedený čl. 7 písm. f) směrnice 95/46 je často stěžejním bodem při zkoumání legality zpracování osobních údajů⁴³.

65. V daném případě se domnívám, že činnost F. Ryneše má za cíl ho chránit při výkonu dalších základních práv, jako je právo vlastnit majetek a právo na rodinný život.

66. Skutečnost, že se směrnice 95/46 použije, tedy není nutně nepříznivá pro zájmy správce osobních údajů, za předpokladu, že jsou tyto zájmy skutečně oprávněné v souladu s čl. 7 písm. f) uvedené směrnice. Není logické tvrdit, že by za účelem ochrany základních práv F. Ryneše bylo třeba nepoužít evropskou směrnici, jejímž smyslem je právě nastolení spravedlivé rovnováhy mezi jeho právy a právy jiných fyzických osob, tj. osob, které jsou zpracováním osobních údajů dotčeny.

67. Skutečnost, že se směrnice 95/46 na takovou situaci použije, ještě sama o sobě neznamena, že je činnost F. Ryneše protiprávní. Poměrování základních práv použitelných ve věci v původním řízení bude naproti tomu třeba učinit v rámci směrnice 95/46.

V – Závěry

68. S ohledem na předcházející úvahy navrhuji Soudnímu dvoru, aby na předběžnou otázku položenou Nejvyšším správním soudem odpověděl následovně:

„Provozování kamerového systému umístěného na rodinném domě za účelem ochrany majetku, zdraví a života majitelů domu, který zabírá též veřejné prostranství, nelze podřadit pod zpracování osobních údajů prováděné fyzickou osobou pro výkon výlučně osobních či domácích činností ve smyslu čl. 3 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.“

42 — Rozsudek ASNEF a FECEMD (EU:C:2011:777, body 38 a 40).

43 — Na jednání byla řešena ještě další otázka, a sice jak je třeba posuzovat kamery instalované ve vozích vybavených záznamovým zařízením. Na základě navrhovaného výkladu mi připadá zřejmé, že se na tyto přístroje pro sledování veřejných komunikací včetně osob, které na nich projíždějí, nemůže uvedená výjimka vztahovat, a že tedy jejich používání plně podléhá podmínkám stanoveným směrnicí 95/46.